

MINISTERUL MEDIULUI ȘI PĂDURILOR
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL
SECTORIAL DE MEDIU

GHIDUL SOLICITANTULUI

Axa Prioritară 3 POS Mediu

„Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”

Decembrie 2010

Solicitările se vor primi în perioada 2009 – 2013.

Acest ghid reprezintă un îndrumar pentru completarea cererii de finanțare a proiectelor în cadrul Axei Prioritare 3 a Programului Operațional Sectorial Mediu. De asemenea, ghidul furnizează informații detaliate privind condițiile de finanțare și respectiv, procedurile de evaluare a proiectelor.

În situația în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, AM POS Mediu își rezervă dreptul de a aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia.

CUPRINS

Introducere

Definiții și abrevieri

I. Informații generale

I.1 Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013

I.2 Descrierea Axei Prioritare 3 – „Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”

- I. 2.1 Informații generale
- I. 2.2 Strategia de finanțare
- I. 2.3 Alocarea financiară
- I. 2.4 Cadrul legislativ

II. Reguli privind pregătirea proiectelor

III. Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor

IV. Informații privind finanțarea și implementarea proiectelor

ANEXE

Anexa 1 Formularul Cererii de finanțare

- 1.a) Formular pentru proiectele majore și nemajore de infrastructură – română
- 1.b) Formular pentru proiectele majore și nemajore de infrastructură - engleză

Anexa 2 Listă de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant)

Anexa 3 Lista cheltuielilor eligibile și regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 3

Anexa 4 Model declarație de eligibilitate

Anexa 5 Model declarație de angajament

Anexa 6 Modelul contractului de finanțare

Anexa 7 Date de contact Organisme Intermediare

Anexa 8 Listă de verificare Cerere de finanțare

Introducere

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management POS Mediu pentru a veni în sprijinul solicitanților care doresc să obțină finanțare pentru proiecte aferente sectorului de încălzire urbană centralizată.

Ghidul furnizează informații utile cu privire la eligibilitatea solicitanților, a proiectelor, a modului de completare a cererilor de finanțare și a documentației necesare pentru proiect, precum și asupra procedurii de selecție și aprobare a proiectelor. Ghidul a fost elaborat în corelare cu prevederile Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013 și cu normele legislației comunitare și naționale privind asistența nerambursabilă acordată României de către Uniunea Europeană prin instrumentele structurale¹.

Capitolul I al acestui ghid “Informații generale” cuprinde aspecte relevante cu privire la POS Mediu și Axa prioritară 3 – **“Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”**.

Textul integral al POS Mediu și al Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu poate fi consultat la adresa: www.posmediu.ro.

Totodată, ghidul conține un set de definiții utile privind instrumentele structurale și sectorul de încălzire urbană, precum și o listă cu actele normative relevante.

Condițiile de accesare a finanțării sunt prezentate în **Capitolul II** “Reguli privind pregătirea proiectelor”, iar procesul de selecție este descris etapă cu etapă în **Capitolul III** “Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor”. Alte aspecte privind condițiile specifice de finanțare și implementare sunt decrișe în **Capitolul IV**.

Ghidul mai conține formularul cererii de finanțare și instrucțiunile de completare a acestuia, precum și documentele ce trebuie anexate cererii în vederea evaluării proiectului.

Se recomandă citirea cu atenție a acestui ghid înainte de completarea cererii de finanțare! Pentru clarificări solicitanții se pot adresa Organismului Intermediar din regiunea respectivă (a se vedea datele de contact din Anexa 7) sau Autorității de Management pentru POS Mediu, Direcția Programare și Evaluare (e-mail: gabriela.dugoiasu@posmediu.ro, sabina.reinholtz@posmediu.ro).

¹ Solicitantul are obligația respectării prevederilor tuturor actelor normative în vigoare care sunt în legătură, directă ori indirectă, cu activitățile și proiectul propus, chiar dacă nu sunt menționate în mod expres în Ghid sau în Cererea de Finanțare.

Definiții și Abrevieri

DEFINIȚII

Autoritate de Management – structura din cadrul unei autorități publice centrale responsabilă pentru gestionarea unui program operațional. Ministerul Mediului și Pădurilor este Autoritate de Management pentru POS Mediu, conform prevederilor HG nr. 457/2008 și ale HG 1635/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.
Autoritatea de Certificare și Plată - structura organizatorică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a fondurilor transferate României din instrumente structurale și transferul către beneficiari/unități de plată de pe lângă autoritățile de management a fondurilor primite din instrumente structurale, precum și a celor alocate de la bugetul de stat, în cazul programelor operaționale care utilizează mecanismul plății directe (vezi OUG nr.64/2009, art.2, alin.(3) lit.b);
Autoritatea de Audit (AA) – organism independent pe lângă Curtea de Conturi, înființat prin Legea nr. 200/2005 privind aprobarea O.U.G. nr. 22/2005 pentru completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, care realizează auditul de sistem, verificări pe bază de eșantion pentru FC, FEDR și FSE și declarații la finalizarea proiectelor.
Axă prioritară – reprezintă o prioritate strategică dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice, măsurabile. (vezi Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006).
Fondul de Coeziune – instrument care sprijină Statele Membre în vederea reducerii diferențelor de dezvoltare economică și socială și stabilizării economiei naționale.
Proiect major – o operațiune ce cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii menite să genereze investiții cu un obiectiv clar definit și cu o valoare mai mare sau egală cu 50 milioane euro.
Proiect nemajor – o operațiune ce cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii menite să genereze investiții cu un obiectiv clar definit și cu o valoare mai mică de 50 milioane euro.
Beneficiar – organismul, autoritatea, instituția sau societatea comercială din sectorul public ori privat, unitatea administrativ-teritorială, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, responsabile pentru inițierea ori inițierea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în cadrul unui program operațional (vezi O.U.G nr. 64 din 2009, art. 2, alin.(1)).
Cadrul Național Strategic de Referință – documentul de referință pentru programarea instrumentelor structurale, asigurând conformitatea intervențiilor acestor fonduri cu orientările strategice comunitare privind coeziunea și prioritățile naționale de dezvoltare, precum și legătura dintre prioritățile la nivel comunitar și Programul național de reformă (vezi HG nr.457/2008, art.6, lit.a);
Cerere de finanțare – Formularul completat de către Solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Sectorial Mediu.
Cheltuieli eligibile – cheltuielile efectuate de beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din cofinanțarea publică și/sau cofinanțarea privată, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor (vezi OUG nr.64/2009, art.2, alin.(3) lit.g);
Cheltuieli altele decât cele eligibile - cheltuieli inerente realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale
Contract de finanțare - act juridic cu titlu oneros, încheiat între Ministerul Mediului și Pădurilor prin Direcția Generală AM POS Mediu, în calitate de Autoritate de Management pentru POS “Mediu” și Beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect, în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013.
Contractor – Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care Beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii.
Decizia de finanțare – act tehnico-juridic emis de MMP, ca Autoritate de Management prin care se aprobă acordarea finanțării unui proiect selectat conform procedurilor de evaluare și selecție specifice POS Mediu.
Fonduri structurale – sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. Fondurile structurale sunt Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social

European.
Instrumente structurale – mijloace de acțiune ale Uniunii Europene, pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de coeziune economică și socială. Instrumentele structurale apar sub forma asistenței financiare nerambursabile primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European și Fondului de Coeziune.
Obiectivul convergență – obiectiv al politicii de coeziune economică și socială a Uniunii Europene care vizează susținerea creșterii economice și creării de locuri de muncă în cele mai slab dezvoltate state membre și regiuni.
Organism Intermediar (OI) – structură care îndeplinește atribuții delegate de către Autoritatea de Management. Pentru POS Mediu, Organismele Intermediare sunt organizate ca direcții la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare stabilite prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare. Ele îndeplinesc un rol important în implementarea POS la nivel regional, acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM a delegat OI-urilor responsabilități cu privire la activități de programare, monitorizare, control și raportare pentru proiectele care se derulează în regiunea respectivă.
Prefinanțare – sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul de / de finanțare, încheiat între un beneficiar și Autoritatea de Management/în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.
Program operațional – document strategic de programare elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare sectorială sau regională printr-un set de priorități coerente.
Reprezentantul legal al solicitantului - Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia.
Temele orizontale - sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme în toate politicile Comunităților Europene. Acestea se referă la: <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea egalității de șanse și nondiscriminării. - Dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător. - Tehnologia informației. - Achiziții publice.
Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP) – departament din cadrul Ministerului Finanțelor Publice care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică înainte de încheierea contractului de achiziție (control ex-ante).
Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) – unitate funcțională la nivelul Beneficiarului, cu rol în managementul și implementarea proiectelor.

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
AM	Autoritate de Management
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
B	Beneficiari
CE	Comisia Europeană
CNSR	Cadrul Național Strategic de Referință
DLAF	Delegația OLAF în România
EIM	Evaluarea Impactului asupra Medului
FEDR	Fond European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
HG	Hotărârea Guvernului
IMA	Instalații Mari de Ardere
IS	Instrumente Structurale
L	Lege
M	Milion
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MAI	Ministerul Administrației și Internelor
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
NO _x	Oxizi de azot
NUTS	Nomenclatura Unităților Teritoriale de Statistică
OI	Organism Intermediar
OLAF	Biroul European Anti-Fraudă
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PO	Program Operațional
POS Mediu	Programul Operațional Sectorial Mediu
SEP	Serviciul Evaluare Proiecte din cadrul Direcției de Programare și Evaluare
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
SO ₂	Dioxid de sulf
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană

I. INFORMAȚII GENERALE

I.1 Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013

Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu) reprezintă documentul de programare a Fondurilor Structurale și de Coeziune, care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România, în perioada 2007-2013.

POS Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile² (MMDD), în calitate de Autoritate de Management pentru acest program sub coordonarea Ministerului Economiei și Finanțelor, în calitate sa de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013.

POS Mediu este unul dintre cele mai importante programe operaționale din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) - cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă cofinanțarea națională de aproximativ 1 miliard Euro.

Obiectivul global al POS Mediu vizează îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu și, în același timp, contribuie substanțial la îndeplinirea angajamentelor de aderare a României la UE cu privire la protecția mediului.

Totodată, programul vizează reducerea decalajului existent între Statele Membre ale Uniunii Europene și România cu privire la infrastructura de mediu, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului “poluatorul plătește”.

Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

- 1. Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.***
- 2. Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.***
- 3. Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.***
- 4. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.***
- 5. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.***

Realizarea acestor obiective va fi asigurată prin orientarea fondurilor alocate spre următoarele **Axe Prioritare**:

- 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată (Total aproximativ 3,3 miliarde Euro, din care grant UE 2,8 miliarde Euro)**
- 2. Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric (1,2 miliarde Euro, din care grant UE aproximativ un miliard Euro)**
- 3. Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea**

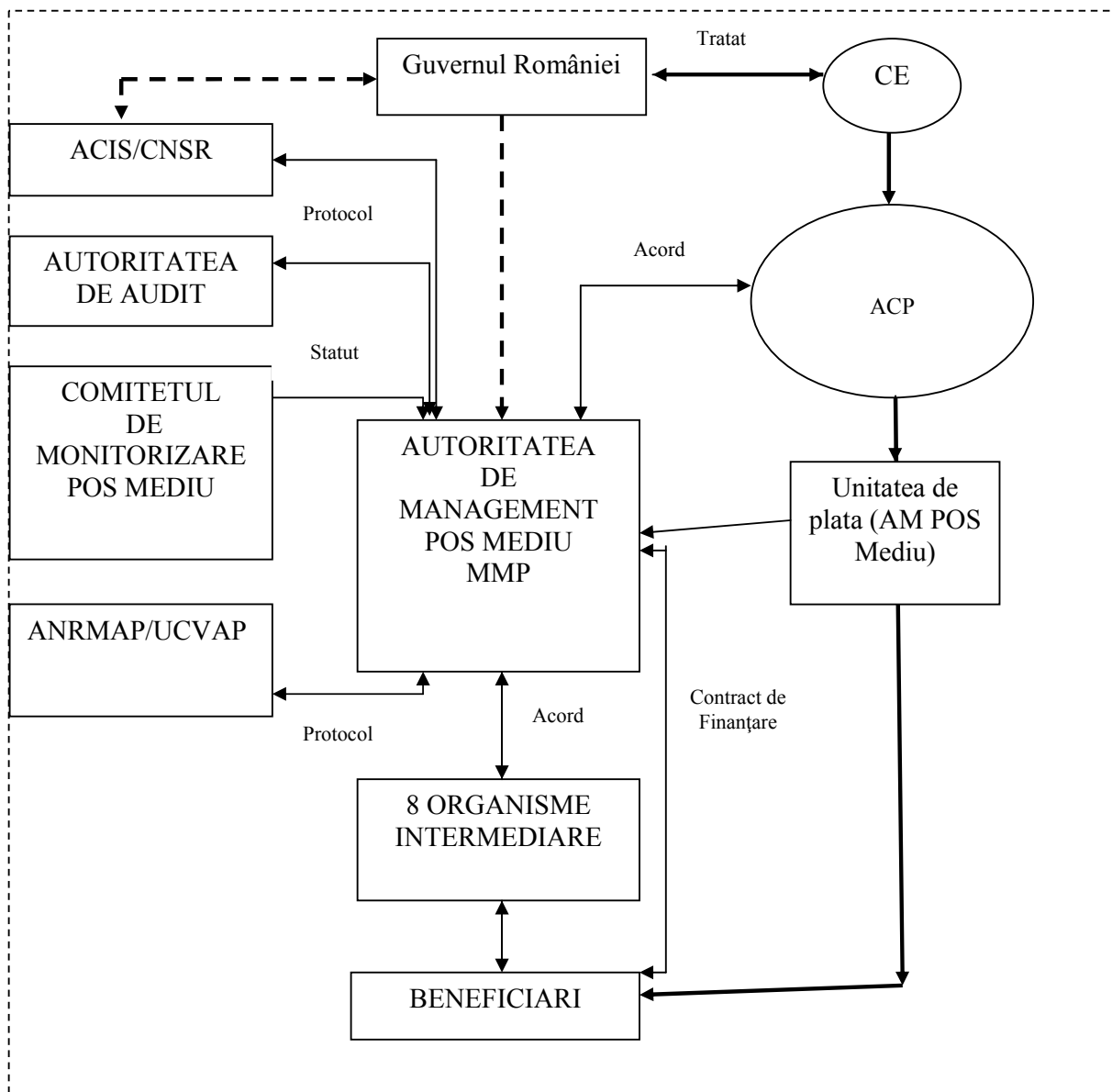
² În prezent, Ministerul Mediului și Pădurilor, organizat conform H.G.nr.1635/2009

țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare (458 milioane Euro, din care grant UE 229 milioane Euro)

4. **Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii** (215 milioane Euro, din care grant UE 172 milioane Euro)
5. **Dezvoltarea infrastructurii de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc** (329 milioane Euro, din care grant UE 270 milioane Euro)
6. **Asistența Tehnică** (174 milioane Euro, din care grant UE 130 milioane Euro).

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României după anul 2013, prin punerea bazelor dezvoltării economice durabile. Având în vedere legătura strânsă dintre mediu și toate celelalte sectoare economice și sociale, POS Mediu a fost elaborat în strânsă colaborare cu celelalte programe operaționale și s-a avut în vedere evitarea suprapunerilor, realizarea complementarității între programe și conformitatea cu obiectivele Strategiei de la Lisabona. POS Mediu va contribui la îndeplinirea obligațiilor pe care România le are în sectorul de mediu, oferind oportunități de investiții în toate regiunile țării.

Mecanismul de implementare al POS Mediu este prezentat schematic în figura de mai jos.

1.2 Axa Prioritară 3 – “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”

1.2.1 Cadrul general

Cea de-a treia axă prioritară a POS Mediu vizează “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor centralizate de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”.

Așa cum a fost descris în POS Mediu, statisticile arată că *emisiile de poluanți atmosferici* provenind de la instalațiile mari de ardere care utilizează combustibili fosili și care produc energie și căldură (prin co-generare) au un impact semnificativ asupra mediului. Aceste instalații emit **concentrații ridicate de dioxid de sulf, oxizi de azot, pulberi, metale grele** (care cauzează ploaie acide și presupun un risc enorm pentru sănătatea populației, în special în marile zone industriale) și gaze cu efect de seră, precum dioxid de carbon și metan.

România trebuie să depună, în continuare, eforturi considerabile pentru reducerea emisiilor de SO₂ în vederea conformării cu cerințele Protocolului de la Göteborg. Mai mult decât atât, **până în 2013** trebuie înregistrate **reduceri majore ale emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi** provenite de la instalațiile mari de ardere (IMA), în vederea conformării cu Directiva 2001/80/CE (o reducere de aproape 4 ori de la plafonul intermediar de 540.000 tone în 2007 la 148000 tone în 2013).³

Emisiile în aer ale poluanților proveniți de la IMA au impact deosebit de negativ asupra sănătății umane și mediului și reprezintă cea mai importantă parte a emisiilor totale de SO₂ și NO_x în zonele urbane, accentuând fenomenele de acidifiere și de formare a ozonului troposferic. În 26 dintre cele mai mari localități din România⁴, IMA sunt principalele surse de producere a energiei termice și a apei calde pentru populație, dar și principalele surse de poluare, din cauza combustibililor fosili utilizați în aceste instalații. (cărbune, păcură).

1.2.2 Strategia de finanțare

Activitățile avute în vedere în cadrul POS Mediu vizează **reducerea impactului negativ asupra mediului și sănătății umane în acele aglomerări cele mai poluate din cauza sistemelor învechite de încălzire urbană**. Intervențiile se vor baza pe o strategie de încălzire locală pe termen mediu/lung. Principalul scop îl constituie utilizarea eficientă a surselor de energie neregenerabile și, acolo unde este posibil, utilizarea surselor de energie regenerabilă și a celor mai puțin poluante surse de energie pentru sistemele de încălzire urbană.

Pentru a îmbunătăți situația în acest domeniu, precum și pentru conformarea deplină cu acquis-ul comunitar în domeniu, au fost stabilite anumite obiective ce vor primi sprijin financiar. Aplicațiilor le este recomandat să facă trimitere la aceste obiective, respectiv la documentele support naționale și regionale care descriu aceste obiective și evidențiază nevoile investiționale prezentate în aplicație.

Obiective

- *Reducerea efectelor schimbărilor climatice și reducerea emisiilor de poluanți proveniți de la sistemele de încălzire urbană în localitățile cele mai afectate de poluare;*
- *Ameliorarea nivelului minim de concentrație a poluanților în localitățile vizate;*

³ Cerința de reducere a emisiilor de oxizi de azot provenind de la IMA este mai puțin strictă, de la 128000 tone în 2007 la 112000 tone în 2013.

⁴ Sursa: Planul de implementare pentru Directiva Nr. 2001/80/EC

- Îmbunătățirea sănătății populației în localitățile afectate.

I.2.3 Alocarea financiară

Pentru perioada 2007-2013, fondurile alocate pentru finanțarea proiectelor din Axa Prioritară 3 a POS Mediu se ridică la aproximativ 458 milioane Euro, din care 229.268.644 Euro reprezintă finanțare din FC, iar 229.268.644 Euro cofinanțare națională.

Alocarea financiară orientativă pentru aceasta axă este prezentată în tabelul de mai jos:

An	TOTAL în Euro, din care:	Contribuție UE în Euro (FC)	Cofinanțare publică națională în Euro				Contribuție privată
			Buget de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	17.535.401	1.948.378	0	19.483.779	0
2009	66.244.848	33.122.424	29.810.182	3.312.242	0	33.122.424	0
2010	90.092.994	45.046.497	40.541.847	4.504.650	0	45.046.497	0
2011	75.813.254	37.906.627	34.115.964	3.790.663	0	37.906.627	0
2012	70.299.562	35.149.781	31.634.803	3.514.978	0	35.149.781	0
2013	117.119.072	58.559.536	52.703.582	5.855.954	0	58.559.536	0
TOTAL	458.537.288	229.268.644	206.341.779	22.926.865	0	229.268.644	0

(sursa DCI POS Mediu)

Dimensiunea finanțării acordate

În cadrul acestei axe vor fi finanțate proiecte majore, a căror valoare totală depășește 25 milioane Euro. Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile în cadrul unui proiect este 95% (50% din FC + 45% de la bugetul de stat). Beneficiarul va suporta, pe lângă contribuția proprie la costurile eligibile (minim 5%), și costurile neeligibile.

I.2.4 Cadrul legislativ

Baza legală a acestui ghid este reprezentată de POS Mediu, aprobat prin Decizie a Comisiei Europene în data de 11 iulie 2007, disponibil pe pagina de internet a AM POS Mediu www.posmediu.ro.

Cadrul legislativ pentru sectorul de încălzire urbană

- Directiva Consiliului 96/62/CE privind evaluarea și gestiunea calității aerului ambiental - <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0062:EN:HTML>
- Directiva Consiliului 96/61/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării - <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0061:EN:HTML>
- Directiva Parlamentului și a Consiliului 2001/80/CE privind limitarea emisiilor anumitor poluanți care provin de la instalațiile mari de ardere - http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2001/l_309/l_30920011127en00010021.pdf
- Directiva Parlamentului și a Consiliului 2001/81/CE privind plafoanele naționale de emisii pentru anumiți poluanți atmosferici - http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2001/l_309/l_30920011127en00220030.pdf

- O.U.G. nr. 243/28.11.2000 (M.Of. 633/06.12.2000) privind protecția atmosferei, aprobată prin Legea nr. 655/20.11.2001 (OJ No 773/04.12.2001);
- Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 592/25.06.2002 (M.Of. 765/21.10.2002) pentru aprobarea normelor privind emisiile de SO₂, NO₂, NO_x, particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumb, benzene, monoxid de carbon, benzene și ozon în aerul ambiental;
- Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 745/30.08.2002 (M. Of. 739/09.10.2002) privind stabilirea aglomerărilor și clasificarea acestora , precum și a zonelor în vederea evaluării calității aerului în România;
- OM nr. 586/07.04.2004 (M. Of. 389/03.05.2004) privind înființarea și organizarea Sistemului Național de Evaluare și Gestiune Integrată a Calității Aerului (SNEGICA);
- H.G. nr. 731/14.05.2004 (M. Of. 496/02.06.2004) privind adoptarea Strategiei Naționale de Protecție a Atmosferei;
- H.G. nr. 543/07.04.2004 (OJ No 393/04.05.2004) privind elaborarea și implementarea planurilor și programeor de gestiune a calității aerului;
- H.G. nr. 541/17.05.2003 (M.Of. 365/29.05.2003) privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere;
- OM nr. 833/2005 (emis de Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor, Ministerul Economiei si Comertului, Ministerul Administratiei si Internelor) pentru aprobarea Programului național de reducere a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi provenite de la instalațiile mari de ardere;
- H.G. nr. 1856/22.12.2005 (M.Of. 23/11.01.2006) privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici;
- H.G. nr. 1879/2006 (M. Of. 27/16.01.2007) pentru aprobarea Programului național de reducere progresivă a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili și amoniac

Cadrul legislativ privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999
- Regulamentul (CE) Nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională;
- Regulamentul nr. 1828/2006 din 8 decembrie 2006 al Comisiei stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune;
- Programul Operational Sectorial „Mediu”;
- H.G. nr. 457/2008 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale;
- H.G. nr. 1635/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare;

- O.U.G nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 834/2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului operațional sectorial de mediu 2007 - 2013 și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr.1415/3399/2008 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial “Mediu” 2007-2013 - M.Of. nr. 861 din 20 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1755/12.11.2007 și al ministrului economiei și finanțelor nr. 2148/21.11.2007 pentru aprobarea Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Mediu 2007 – 2013, cu modificările și completările ulterioare.

II. REGULI PRIVIND PREGĂTIREA PROIECTELOR

II. 1. Reguli privind pregătirea proiectelor

Acest capitol oferă informații esențiale care trebuie incluse în Master Plan și în documentele suport ale Cererii de Finanțare (Studiu de Fezabilitate, Analiză Cost-Beneficiu, Analiză Instituțională și Evaluarea Impactului asupra Mediului) și criteriile utilizate în evaluarea acestor proiecte.

MASTER PLANUL

Master Planul (MP) are ca scop stabilirea și prioritizarea nevoilor și investițiilor pentru a realiza – cu cele mai mici costuri - deplina conformare cu directivele relevante ale CE, ținând cont de suportabilitatea investiției pentru populație și de capacitatea locală de implementare. Elaborarea Master Planului va ține seama și de dezvoltarea urbană așteptată.

Master Planul trebuie să furnizeze date privind:

1. Planurile de dezvoltare urbană și regională, precum și date socio-economice cu privire la zona proiectului

- Informații cu privire la urbanismul actual, date socio-economice și alte informații de bază privind grupurile țintă, inclusiv activități comerciale și industriale locale și perspectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung.
- O estimare a celor mai probabile tendințe de dezvoltare pe o perioadă de 30 de ani la nivel de județ/ regiune (dacă nu există un plan de dezvoltare oficial pentru aglomerările din zona cuprinsă în proiect).
- Date socio-economice (inclusiv informații cu privire la veniturile pe gospodărie, mărimea gospodăriilor, cheltuieli medii pentru bunuri esențiale, consum de apă pe cap de locuitor și pe zi etc.) obținute din surse locale și verificate pe bază de sondaje limitate (descrierea detaliată a metodologiei propuse pentru aceste sondaje se va prezenta în Propunerea tehnică).

2. Situația actuală în sistemele de termoficare, nevoia de reabilitare și estimarea costurilor

- *Baza de date de costuri unitare* trebuie să conțină date privind costuri unitare legate de proiectele din domeniul termoficării ce vor fi utilizate pentru devizele de cost necesare prezentului contract.

- *Studii de investigare.*

3. Propuneri de parametri fundamentali de proiectare pentru o perioadă de 20 de ani

4. Dezvoltarea unui model al macro-suportabilității pentru o perioadă de proiectare de 20 de ani

5. Elaborarea Master Planului pentru servicii de termoficare la nivel municipal pe o perioadă de 20 de ani

6. Stabilirea priorităților de investiții în vederea includerii în prima etapă a Master Planului

Sistemul de termoficare propus pentru cofinanțare UE cu includerea măsurilor prioritare cu impact pozitiv asupra calității și cantității de servicii furnizate și asupra protecției mediului.

7. Concluziile evaluării macro-suportabilității și prefezabilității proiectului

- Respectarea criteriilor privind raportul de macro-suportabilitate, structura instituțională și fiabilitatea financiară a activității (dacă o alternativă a proiectului nu respectă criteriul macro-suportabilității, ea va trebui redimensionată corespunzător, iar dacă se găsește o alternativă potrivită va putea fi verificată și prin prisma altor criterii.
- Identificarea lipsurilor (de natură instituțională, financiară, tehnică etc.) ce vor fi discutate într-un Raport intermediar în vederea adoptării acțiunilor corective într-un termen cât mai apropiat.

Master Planul va avea atașată lista de investiții rezultată în urma prioritizării. Pentru aprobarea MP-urilor este necesară emiterea unor HCL-uri/HCJ-uri de aprobare a acestora și a listei de investiții.

STUDIUL DE FEZABILITATE

Studiul de fezabilitate se va concentra pe investițiile incluse în prima fază a implementării Master Planul aprobat, corespunzător „proiectului” ce va fi propus pentru cofinanțare din fonduri UE. Pe baza Master Planului se va întocmi studiul de fezabilitate, urmând a se elabora conceptul preliminar și caracteristicile tehnice, comparând soluțiile alternative mai aprofundate pentru a asigura alegerea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor. Reabilitarea sau construcția de noi instalații vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE relevante și cu legislația română în vigoare. Acolo unde va fi cazul, vor trebui propuse soluții flexibile care să permită îmbunătățirea / extinderea instalațiilor noi.

Studiile tehnice de reabilitare sau construcție de noi instalații vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE și cu legislația română în domeniul termoficării. Toate măsurile propuse vor trebui să țină seama de perioadele de tranziție stabilite pentru implementarea directivelor UE relevante, conform acordului încheiat între România și UE în sectorul de mediu.

Trebuie avut în vedere că CE va acorda asistență de cofinanțare numai pentru a garanta respectarea standardelor din directivele CE.

Studiul de fezabilitate va cuprinde elemente tehnice și economico- financiare și se va întocmi în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, respectiv Ordinul comun al Ministrului Finantelor și al Ministrului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței nr. 863/2008 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din HG nr. 28/2008 .

Conform prevederilor H.G. nr. 28/2008 privind conținutul cadru al Studiului de fezabilitate trebuie să cuprindă atât piese scrise cât și piese desenate.

Piese scrise cuprind atât date generale (denumirea obiectivului de investiții, amplasamentul, titularul investiției, beneficiarul investiției și elaboratorul studiului) cât și informații generale referitoare la:

- situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului,
- descrierea investiției,
- date tehnice ale investiției:
 - o zona și amplasamentul,
 - o statutul juridic al terenului(lor) care urmează să fie ocupat(e),
 - o situația ocupărilor definitive de teren (suprafața totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan),
 - o studii de teren,
 - o caracteristicile principale ale construcțiilor din cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare,
 - o situația existentă a utilităților și analiza de consum,
 - o concluziile evaluării impactului asupra mediului.
- durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției;

De asemenea, Studiul de fezabilitate trebuie să conțină:

- costurile estimative ale investiției,
- analiza cost-beneficiu,
- sursele de finanțare a investiției,
- estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției,
- principalii indicatori tehnico-economici ai investiției,
- avize și acorduri de principiu:
 - o avizul beneficiarului de investiție privind necesitatea și oportunitatea investiției;
 - o certificatul de urbanism;
 - o avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);
 - o acordul de mediu;
 - o alte avize și acorduri de principiu specifice (drumuri naționale, căi ferate, etc.).

În ceea ce privește piesele desenate acestea trebuie să conțină: plan de amplasare în zonă (1:25000 - 1:5000); plan general (1:2000 - 1:500); planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului; planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

Devizul general

- Devizul general al investiției se va întocmi conform prevederilor H.G. nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții și Ordinul MEF/MDLPL nr. 863/2008 .

Recuperarea costurilor

- Efectuarea unui studiu de tarif, în care să se analizeze actuala structură a tarifelor (consumatorii industriali, comerciali și casnici) și să se recomande un nou sistem de tarifare cu scopul de a maximiza veniturile și a asigura suportabilitatea unor servicii adecvate pentru consumatorii casnici (toate grupele de venit.)

Studiul de Fezabilitate va avea atașate Hotărâri ale Consiliului Județean și/sau Local privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico- economici; de asemenea, vor fi atașate avizele, acordurile și autorizațiile solicitate conform legislației în vigoare.

ANALIZĂ INSTITUȚIONALĂ

Scopul analizei instituționale este de a se asigura de existența unui cadru instituțional robust pentru o bună implementare a proiectelor și o bună exploatare a instalațiilor de infrastructură construite cu fonduri UE.

Analiza Instituțională trebuie să furnizeze date privind:

- Definierea structurilor de cooperare dintre autoritățile locale în vederea pregătirii și implementării proiectului.
- Analiza situației actuale, constând din, dar nu numai, structura instituțională a serviciilor de termoficare din zona cuprinsă în proiect, inclusiv restructurările deja stabilite; analiza competențelor manageriale și operaționale, descrierea formei de proprietate asupra activelor și condițiilor, a stării serviciilor de apă , conceptelor de operare și întreținere, aranjamentelor și obligațiilor contractuale, a mecanismelor de stabilire a tarifelor, analiza financiară a bilanțului contabil, contului de profit și pierdere/contului de rezultat patrimonial, evaluarea capacității resurselor umane.
- Analiza Planului de acțiune existent pentru dezvoltarea instituțională; analiza schimbărilor necesare pentru a asigura cerințele minime din punctul de vedere al conducerii instituției și viabilității financiare.
- Analiza problemelor nerezolvate, care ar putea împiedica pregătirea, aprecierea și aprobarea cererilor de proiecte finanțate din fonduri UE.
- Identificarea necesității de reformare viitoare, de dezvoltare a capacității, propunerea conceptelor de administrare viitoare a sistemului (organizare, necesar de forță de muncă, de echipamente, de exploatare și întreținere etc.).
- Evaluarea conformării cadrului instituțional cu cerințele UE în domeniu și a gradului de funcționalitate a acestuia în faza de implementare a proiectului.

ANALIZA COST-BENEFICIU

Proiectele de mediu susținute de FC generează venituri prin taxele de utilizare plătite de industrie, agenții comerciali și gospodării pentru serviciile oferite.

Cerința minimă este ca proiectele să fie durabile pe durata lor de existență economică, adică să asigure un flux de venituri suficient pentru a acoperi costurile de operare și întreținere.

Elemente ale unei analize cost –beneficiu pentru un proiect :

- A) **Analiza financiară**
- B) **Analiza economică**
- C) **Analiza sensibilității și a riscului**
- D) **Aspecte specifice**

A) *Analiză financiară*

Analiza financiară se realizează pentru a calcula indicatorii de performanță financiară a proiectului.

Metodologia recomandată este **analiza fluxului de numerar actualizat (FNA)**. Analiza se elaborează pentru întreaga durată a existenței economice a proiectului (de obicei 20 de ani) și este utilizat pentru estimarea valorii actualizate a viitoarelor venituri nete (respectiv venituri minus costul de exploatare și întreținere) care poate fi comparată cu costul capitalului).

- Analiza financiară trebuie să includă toate elementele de cost, respectiv costul capitalului și toate costurile de exploatare și întreținere aferente. Trebuie incluse toate costurile necesare pentru realizarea proiectului (studii de fezabilitate, achiziționarea terenurilor, studii tehnice și de proiectare, construcții, echipamente etc). Aceste costuri trebuie înregistrate în anul în care apar și includ toate costurile, chiar dacă nu sunt eligibile pentru cofinanțarea acordată de UE. Amortizarea și fondurile de rezervă nu se includ în analiză. (Amortizarea poate fi inclusă în tarif pentru a permite înlocuirea infrastructurii la un moment dat, în viitor.) Costurile de rambursare a împrumutului nu se includ la costurile de exploatare. Pentru a nu folosi factori deflaționisti diferiți pentru diferite variabile, modelul trebuie să fie estimat în termeni reali. Aceasta nu înseamnă că anumite variabile trebuie să rămână fixate la valorile din Anul 1.
- În cadrul analizei financiare se va utiliza o rată de actualizare de 5% (conform recomandărilor CE)
- Determinarea politicii de tarifare astfel încât să se asigure viabilitatea financiară a operatorului și păstrarea tarifelor în limite suportabile (creșterile de tarif rămânând suportabile în fiecare an). Analiza financiară trebuie să acorde o atenție deosebită necesității de a asigura costuri adecvate de personal pentru operatorul serviciilor.

Analiza financiară pentru un proiect major trebuie să furnizeze date despre:

1. **Profitabilitatea financiară a investiției și a capitalului propriu (național)**
2. **Determinarea contribuției (grantului) UE (calcularea deficitului de finanțare)**
3. **Verificarea sustenabilității financiare a proiectului.**

1. Profitabilitatea financiară a investiției se poate evalua prin estimarea valorii financiare nete actualizate (FNPV) și a ratei rentabilității financiare a investiției (IRR). Pentru ca un proiect să poată fi considerat eligibil pentru acordarea co-finanțării din Fonduri Europene, valoarea financiară netă actualizată trebuie să fie negativă și rata de rentabilitate financiară a investiției trebuie să fie mai mică decât rata de actualizare folosită pentru analiză.

2. Stabilirea grantului UE se calculează prin metoda deficitului de finanțare..

3.Sustenabilitatea financiară a proiectului va fi evaluată verificând dacă fluxul de numerar cumulat este pozitiv în fiecare an al perioadei de analiză. Fluxurile nete de numerar ce trebuie luate în considerare în acest scop ar trebui să aibă în vedere costurile de investiții, toate resursele financiare (naționale și ale UE) și veniturile nete.

B)Analiza economică

- Descrierea impactului economic în termeni cantitativi. Trebuie descrise beneficiile/costurile economice ca și cele de natură socială, de mediu sau sănătate generate de proiect. Rezultatele analizei vor evidenția valoarea economică netă actualizată, rata de rentabilitate economică și raportul beneficiu/cost.
- În cadrul analizei economice se va utiliza o rată de actualizare socială de 5,5% (conform metodologiei CE)
- Demonstrarea faptului că opțiunea tehnică aleasă este cea mai rentabilă din punct de vedere economic pentru conformarea cu standardele UE.

C) Analiza sensibilității și a riscului

În conformitate cu art. 40 (e) din Regulamentul (CE) al Consiliului nr. 1083/2006, analiza cost-beneficiu trebuie să includă și o evaluare a riscurilor. Aceasta va fi făcută în doi pași:

- a) **analiza de sensibilitate:** vor fi identificate variabilele critice și se determină acele valori ale variabilelor critice (valori de comutare) care influențează stabilitatea proiectului, respectiv în ce condiții valoarea actuală netă ia valori în zonele neadmisibile. De asemenea, se vor identifica variabilele critice și valorile de comutare în limita cărora proiectul păstrează viabilitatea financiară.
- b) **analiza de risc:** se va lua în calcul și probabilitatea ca acea variabilă critică să evolueze așa cum s-a estimat în analiza de sensibilitate. Vor fi utilizate diferite metode statistice și se va determina distribuția probabilistică a indicatorilor financiari sau economici. Nu întotdeauna se poate determina probabilitatea modificării cu un anumit procent a valorii unei variabile critice, și deci nu întotdeauna putem dezvolta o analiză de risc pe baza analizei de sensibilitate. În aceste cazuri se va efectua o analiză de risc calitativă (evaluare calitativă a riscurilor prezentată narativ).

D) Aspecte specifice

Supportabilitatea pentru categoriile cu venituri mici

Va fi determinat modul în care schimbările politicii tarifare afectează gospodăriile cu diferite niveluri de venit, mai ales acele gospodării din categoriile cu venituri mici. Se va avea în vedere impactul oricărui tip de subvenționări ale grupurilor sociale cu venituri mici (ex. taxe diferențiate în funcție de venit, subvenții acordate familiilor cu venituri mici etc.)

Toate aceste cerințe diverse (durabilitate, suportabilitate pentru gospodărie și organele de implementare a proiectelor), care determină mărimea subvenției necesare solicitate UE trebuie integrate în modelul financiar. Rezultatele analizei trebuie prezentate utilizând mai mulți indicatori (ex. suportabilitatea exprimată ca procent din venitul pe gospodărie pentru o anumită rată de finanțare nerambursabilă din partea UE).

Analiza cost beneficiu este anexată cererii de finanțare și se va prezenta ca document separat. Rezultatele analizei cost beneficiu se completează în secțiunea E din cererea de finanțare.

EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) trebuie să fie în conformitate cu prevederile Directivei Consiliului 85/337/CEE amendată prin 97/11/CE (Directiva privind EIM). Agențiile

Locale pentru Protecția Mediului (APM) stabilesc dacă investițiile planificate sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Tot APM va determina și gradul și tipul de consultare a publicului, respectiv:

- a) dacă dezbateră publică se referă la un studiu adecvat de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv un rezumat concis dar informativ cu caracter netehnic,
- b) modul în care studiul de impact și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea acceptului de mediu de către autoritățile responsabile.

Se va căuta în mod proactiv sfatul ONG relevante și interesate pe tot parcursul prezentărilor publice ale EIM.

Autoritatea de mediu competentă va decide dacă trebuie efectuată o EIM (respectiv pentru proiectele incluse în Anexa II a Directivei privind EIM), iar dacă decid să nu se efectueze EIM, justificarea acestei concluzii va trebui să fie explicată în cerere.

Rezultatele analizei sunt includerea costurilor de compensare remediere în devizele de cost preliminară ale proiectelor, cu costurile maxime de remediere și o înțelegere a impactului asupra mediului care să includă posibila identificare a efectelor inacceptabile care nu vor putea fi compensate.

Potrivit legislației naționale în vigoare, studiul privind evaluarea impactului asupra mediului trebuie avizat de o firmă românească autorizată.

Pentru EIM va fi atașat la cererea de finanțare un dosar care va conține:

1. sumar privind derularea și justificarea procedurii EIM, rezultatul acesteia (în special privind consultarea publicului).
2. opis pentru justificarea derulării procedurii de EIM în conformitate cu legislația națională (în special privind consultarea publicului).
3. documentele care atestă derularea procedurii conform cu legislația națională (în special privind consultarea publicului):..

a) Cererea de solicitare a Acordului de Mediu *(se anexează o copie a cererii)*

b) Anunțul public privind solicitarea Acordului de Mediu în cotidianele locale și afișarea pe propria pagină de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*

c) Afișarea anunțului public privind solicitarea Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*

d) Procesul verbal privind verificarea amplasamentului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*

e) Procesul verbal al ședinței Colectivului de Analiză Tehnică (CAT) pentru etapa de Încadrare *(se anexează copia documentului, semnată și având ștampila autorității de mediu)*

f) Titularul a fost informat de decizia CAT privind încadrarea proiectului *(se anexează o copie a adresei)*

- g) Anunțul public privind etapa de Încadrare în cotidiane locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- h) Afișarea anunțului public privind etapa de Încadrare de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- i) Lista de control pentru Definirea domeniului evaluării *(se anexează o copie a documentului)*
- j) Titularul a fost informat de decizia CAT privind definirea domeniului evaluării *(se anexează o copie a adresei)*
- k) Depunerea la APM/ARPM a Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului *(realizat de către consultant) la data de __ (se anexează o copie a documentului); se anexează copia Rezumatului Fără Caracter Tehnic*
- l) Anunțul public privind dezbateră publică în cotidiane locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- m) Afișarea anunțului public privind dezbateră publică de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- n) Minuta dezbaterii publice care a avut loc în data de ____, însoțită de lista participanților cu nume, semnături și calitatea acestora *(se anexează o copie a documentației, datată, cu semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- o) Formularul cu observațiile publicului și evaluarea/soluționarea problemelor semnalate *(se anexează o copie a documentației referitoare la soluționările observațiilor primite din partea publicului, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- p) Procesul verbal privind etapa de analiză a calității Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
- q) Decizia transmisă de APM/ARPM titularului proiectului, însoțită de conținutul deciziei, condițiile și motivele emiterii, descrierea măsurilor de prevenire, reducere și eliminare a posibilelor efectelor adverse asupra mediului - Art. 46 din OM 860/2002 *(se anexează o copie a deciziei, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- r) Anunțul public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu în cotidiane locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- s) Afișarea anunțului public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină)*

de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării).

t) Emiterea Acordului de Mediu (se anexează copia documentului)

La dosarul EIM se va atașa și copia după declarația autorității competente pentru siturile NATURA 2000 sau copia avizului Natura 2000, după caz

III. Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor

Completarea cererii de finanțare

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele nemajore de infrastructură se va utiliza un singur format de Cerere de finanțare, prezentat în **Anexa 1**. Pentru un proiect major (mai mare de 50 milioane euro), solicitantul trebuie să completeze în totalitate **Cererea de finanțare** (însoțită de anexele aferente) iar pentru proiectele mai mici de 50 milioane Euro (nemajore) formatul standard al Cererii de finanțare va fi adaptat de către solicitant, în funcție de specificitatea proiectului luând în considerare cerințele descrise mai jos. Pentru proiectele majore, solicitantul va întocmi Cererea de finanțare și toate anexele acesteia, ca regula, în limba engleză (aceasta urmând a fi tradusă ulterior în limba română), iar pentru proiectele nemajore Cererea de finanțare și toate anexele acesteia vor fi întocmite ca regulă în limba română (dar pot fi prezentate și în limba engleză, cu traducere ulterioară în limba română). Cererile de finanțare completate de mână nu vor fi acceptate.

Înainte de completarea formularului cererii de finanțare, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol, precum și instrucțiunile de completare din formularul Cererii de finanțare.

Formularul Cererii de finanțare va fi însoțit de următoarele documente suport (anexe) :

1. Studiul de Fezabilitate
2. Analiza cost-beneficiu
3. Analiza Instituțională
4. Evaluarea Impactului asupra Mediului
5. Declarația/Avizul Natura 2000
6. Alte avize/autorizații/acorduri/certificate
7. Documentele de eligibilitate prezentate în **Anexele 4 și 5**.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Transmiterea cererii de finanțare în alt format și /sau modificarea formatului standard atrage după sine neacceptarea acesteia, urmând a fi revizuită conform modelului standard!

Anexele care sunt incomplete sau care nu sunt semnate, ștampilate și datate pot fi de asemenea respinse, urmând a fi revizuite.

Depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare, împreună cu scrisoarea de aprobare și înaintare a acesteia, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru informațiile conținute, trebuie transmise prin poștă, prin curier privat, sau înmânate direct la sediul OI POS Mediu din regiunea de proiect și AM POS Mediu: strada Justiției, nr. 59-61, București, sector 4.

Cererile de finanțare se depun în perioada 2009-2013.

Ca regulă generală, Cererea de finanțare se depune concomitent de către Beneficiar/Consultant la OI și la AM, evaluarea propriu-zisă efectuându-se prin intermediul unui grup de evaluare constituit la nivelul OI. Grupul de evaluare este format, după caz, din persoane specializate din cadrul AM, persoane de la nivelul OI, experți JASPERS și experți cooptați în cadrul contractelor de asistență.

Perioada de verificare și evaluare este de aproximativ 5-15 zile lucrătoare de la data primirii cererii de finanțare. Această perioadă poate fi extinsă numai în situații temeinic justificate.

Procedura de evaluare a proiectelor propuse pentru finanțare în cadrul Axei prioritare 3 a POS Mediu va cuprinde 3 etape:

1. Verificarea conformității administrative a cererii de finanțare (criterii de admisibilitate).
2. Verificarea eligibilității (criterii de eligibilitate).
3. Evaluarea proiectelor (criterii de relevanță și maturitate).

Etapele de verificare și evaluare se desfășoară simultan, în final urmărindu-se îndeplinirea tuturor criteriilor incluse în **Anexa 8, Lista de verificare a Cererii de finanțare** a acestui ghid. Dacă, pe parcursul verificării și evaluării, se constată neîndeplinirea unor criterii de admisibilitate și/sau eligibilitate (documentele transmise sunt incomplete sau neclare, ori anumite documente nu au fost transmise), OI/AM poate semnala aceste lipsuri solicitantului/consultantului, în vederea completării documentației. Comunicarea, în acest sens, se poate face, prin e-mail sau fax.

Pentru primele 2 etape corespunzătoare **verificării administrative și de eligibilitate**, se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU. În cazul în care documentele transmise sunt incomplete și nu se poate lua o decizie, pot fi cerute solicitanților eventuale completări ale documentelor. Numai proiectele care primesc „DA” la toate criteriile vor fi supuse procesului de evaluare.

Pentru a se asigura că formularul Cererii de finanțare respectă criteriile de admisibilitate și eligibilitate și că este însoțit de toate anexele cerute, solicitantul este rugat să completeze Anexa 2 - Lista de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant). La cererea de finanțare vor fi anexate declarațiile prevăzute în Anexele 4 și 5.

Etapa 3 constă în **evaluarea proiectelor** după două criterii majore - relevanță și maturitate – acestea având pondere egală. Fiecare criteriu este notat de la 0 la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte.

Dacă o propunere de proiect nu are punctaj suficient pentru calificare, aceasta presupune una din următoarele două situații: fie contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu este nesemnificativă, fie este insuficient pregătită și necesită o revizuire considerabilă.

Notificarea cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM, prin intermediul unui „Correction Protocol” transmis beneficiarului/consultantului pentru revizuirea documentației.

Nota:

Acest proces se repetă până când se consideră că proiectul îndeplinește toate criteriile de admisibilitate, eligibilitate, relevanța și maturitate pentru a putea fi finanțat din POS Mediu.

Pe parcursul evaluării proiectelor, pot fi organizate misiuni de evaluare împreună cu reprezentanții Comisiei Europene.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu, la implementarea legislației relevante. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se evaluează dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluatorii pot solicita clarificări privind Cererea de finanțare. Informațiile suplimentare vor fi transmise de solicitant cu respectarea condițiilor și a termenului limită menționat de OI/AM în solicitarea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea Cererii de finanțare.

Rezultatul evaluării se concretizează în proiecte:

- proiecte propuse pentru finanțare
- proiecte propuse pentru revizuire în vederea obținerii finanțării

Proiectele propuse spre finanțare care depășesc valoarea de 50 milioane euro vor fi transmise la CE pentru a fi aprobate. Proiectele mai mici de 50 milioane Euro vor fi aprobate de AM POS Mediu.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele nemajore, notificarea solicitantului cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM. Aspectele care necesită revizuire, precum și termenul stabilit de OI/AM în acest scop, vor fi comunicate solicitantului în scris.

După aprobarea de către CE/AM POS Mediu, în baza deciziei de finanțare emisă de către CE și a ordinului de finanțare (pentru proiectele majore), respectiv în baza aprobării AM POS Mediu și a ordinului de finanțare (în cazul proiectelor nemajore), se va încheia un Contract de Finanțare pentru fiecare proiect, semnat de Autoritatea de Management POS Mediu și Beneficiar .

Proiectele revizuite care sunt conforme cu toate cerințele tehnice și financiare, cu reglementările comunitare sau naționale etc. vor fi propuse pentru finanțare, iar solicitantul va fi informat asupra deciziei de finanțare. În această etapă, angajamentele beneficiarului trebuie reconfirmate pentru varianta revizuită a proiectului, după caz.

Evaluarea proiectelor finanțate din această axă prioritară este un proces iterativ, complex. OI și AM POS Mediu pot organiza derularea etapelor procedurii de evaluare în paralel.

IV – INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

Pentru fiecare proiect selectat pentru finanțare, beneficiarul va încheia cu Autoritatea de Management POS Mediu un contract de finanțare. Prin semnarea acestui contract, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare și să atingă obiectivele stabilite.

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natura să afecteze obiectivul acestuia sau condițiile de finanțare, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

Pentru derularea operațiunilor financiare aferente proiectelor finanțate în cadrul Axei prioritare 3 POS Mediu, beneficiarul are obligația să deschidă conturi în sistemul Trezoreriei Statului pentru utilizarea sumelor primite din prefinanțare, rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate, precum și restituirea de la bugetul de stat a sumelor reprezentând contravaloarea taxei pe valoarea adăugată plătită de beneficiar în scopul implementării proiectului.

Acordarea prefinanțării se va efectua în lei, în contul IBAN al Beneficiarului deschis cu această destinație, iar rambursarea cheltuielilor eligibile și a sumelor pentru acoperirea TVA, după caz, se va efectua în lei, în conturile IBAN ale Beneficiarului, deschise la Trezoreria Municipiului

- pentru implementarea Proiectului, după cum urmează:
-„Sume primite în contul plăților efectuate în anul curent”;
 -„Sume primite în contul plăților efectuate în anii anteriori”;
 -„Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare

Totodată, beneficiarul are obligația să țină o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distincte, conform prevederilor O.U.G. nr. 64/2009, cu modificările și completările ulterioare. Înregistrările contabile se vor face cronologic și sistematic, astfel încât să ofere transparență în implementarea proiectului.

Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013.

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial „Mediu”.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită efectuarea controlului de către autoritățile naționale cu atribuții de control și audit, precum și de către reprezentanții Comisiei Europene, Oficiului European Anti-Fraudă, al Curții Europene a Auditorilor și al Curții de Conturi a Comisiei Europene.

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice.

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006 și se va face cu respectarea următoarelor principii: nediscriminarea, proporționalitatea, tratamentul egal, eficiența utilizării fondurilor publice, recunoașterea publică, asumarea răspunderii, transparență.

De asemenea, beneficiarul are obligația să asigure o promovare adecvată a proiectului, a rezultatelor obținute, etc în conformitate cu prevederile contractuale utilizând indicațiile tehnice din Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumentele Structurale în România 2007-2013.

Pentru implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial „Mediu”, beneficiarii vor avea în vedere respectarea prevederilor legale privind în principal:

A. Bugetul proiectului

Pentru toate proiectele finanțate prin Axa prioritară 3 se asigură finanțarea cheltuielilor eligibile astfel: max 50% reprezintă grant UE și 50% cofinanțare națională (45% buget de stat și 5% buget local). Excepție fac proiectele net generatoare de venituri pentru care finanțarea nerambursabilă se calculează diferit (vezi punctul D din acest capitol).

Beneficiarii trebuie să facă dovada existenței fondurilor proprii pentru plata cheltuielilor altele decât cele eligibile (cheltuieli neeligibile), precum și a costurilor de operare (unde este cazul).

B. TVA – Prevederile privind TVA (aplicabile numai pentru instituții publice și organizații non-profit).

Baza legală:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit prevederilor art.15 alin.(1) lit.b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare, sumele pentru finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite, aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate prin POS Mediu, se acordă, prin plată indirectă, beneficiarilor autorități publice locale sau entități publice finanțate integral din bugetele acestora.

Astfel, contravaloarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile ale proiectului se va plăti din bugetul propriu al beneficiarului, urmând a se recupera de la bugetul de stat, conform legislației în vigoare.

C. Prefinanțarea

Baza legală:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Modul de acordare

Conform prevederilor O.U.G. nr. 64/2009 art.2 alin.(3) lit.d), prefinanțarea reprezintă sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul/decizia/ordinul de finanțare încheiat între un beneficiar și Autoritatea de management/organismul intermediar responsabil/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.

Prefinanțarea se acordă în cotă de max.30 % din valoarea eligibilă a proiectului. Prefinanțarea cu încadrarea în limita procentului mai sus menționat se poate acorda integral sau în tranșe, conform prevederilor contractului de finanțare încheiat între beneficiar și Autoritatea de Management.

Modul de solicitare

Sumele aferente prefinanțării și rambursării cheltuielilor eligibile autorizate la plată de către AM vor fi transferate direct Beneficiarului din conturile de trezorerie ale Ministerului Mediului și Pădurilor.

Anterior transmiterii cererii de prefinanțare, Beneficiarul are obligația de a transmite la AM următoarele documente, semnate de managerul de proiect și aprobate de reprezentantul legal al Beneficiarului: Planul de achiziții actualizat, Planul financiar pe surse și ani necesar implementării întregului Proiect, actualizat și defalcat pe surse de finanțare cu respectarea regulii $n+3/n+2$ potrivit POS Mediu, Planul de rambursare pentru 24 de luni, Organigrama structurii desemnate pentru implementarea Proiectului, dovada constituirii Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare, precum și dovada creșterii tarifelor, pentru serviciile de apă și apă uzată, în termeni reali și cu procentele prevăzute în Cererea de finanțare, precum și procedurile aprobate specifice managementului proiectului: procedura de licitare - contractare; procedura de autorizare plăți; procedura de contabilitate, inclusiv monografia contabilă pe baza căreia Beneficiarul va înregistra operațiunile proiectului; procedura de efectuare plăți; procedura de întocmire a Cererilor de Rambursare; procedura de recuperare creanțe bugetare; procedura de arhivare a documentelor financiar-contabile.

Prefinanțarea solicitată de beneficiari conform contractelor de finanțare se realizează cu condiția existenței următoarelor documente:

- a) solicitare scrisă din partea beneficiarului, conform contractului de finanțare;
- b) un contract de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiat între beneficiar și un operator economic, cu excepția proiectelor a căror implementare se realizează fără încheierea vreunui astfel de contract;

Recuperarea prefinanțării

Prefinanțarea acordată conform contractului de finanțare se restituie integral de beneficiar Autorității de Management, dacă nicio cerere de rambursare nu a fost depusă de acesta în termenul stabilit conform prevederilor contractului de finanțare.

Sumele acordate ca prefinanțare se deduc prin aplicarea unui procent la valoarea cererilor de rambursare transmise de beneficiar, conform prevederilor contractului de finanțare.

Suma reprezentând diferența dintre dobânda acumulată în contul beneficiarului, corespunzătoare sumelor de prefinanțare rămase disponibile în cont și valoarea impozitelor aferente și a comisioanelor de gestionare a contului respectiv se raportează Autorității de Management și se deduce de către aceasta din sumele rambursate beneficiarului, cel târziu până la plata finală, inclusiv.

În cazul în care, într-un interval de 4 luni de la primirea primei tranșe a prefinanțării, Beneficiarul nu transmite la OI nici o Cerere de Rambursare care să îndeplinească condițiile impuse în **anexa la contractul de finanțare** și valoarea cererii(lor) de rambursare nu atinge 10% din valoarea contractelor semnate, AM va putea începe recuperarea sumei reprezentând prefinanțarea acordată. În cazul în care Beneficiarul nu restituie în întregime sumele încasate necuvenit, AM va proceda la recuperarea acestora, în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare.

D. Venituri generate de proiect

Baza legală:

Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55.

Conform prevederilor art. 55 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, proiect generator de venituri reprezintă orice operațiune care implică o investiție în infrastructură a cărei utilizare presupune plata unor taxe suportate direct de utilizatori, sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil, sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Cheltuielile eligibile ale proiectelor generatoare de venituri nu trebuie să depășească valoarea curentă a costului investiției minus valoarea curentă a veniturilor nete din această investiție într-o anumită perioadă de timp pentru:

- investiții în infrastructură; sau
- alte proiecte în care se poate estima valoarea veniturilor în avans.

În situațiile în care nu tot costul investiției este eligibil pentru co-finanțare, venitul net va fi alocat pro rata la partea eligibilă și neeligibilă a costului investiției.

E. Eligibilitate

Baza legală:

- Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 56.
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare prin care se stabilesc regulile generale de eligibilitate a cheltuielilor la nivel național, așa cum prevede Regulamentul General nr. 1083/2006 la art. 56 alin. 4;
- Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor nr. 1415/3399/2008, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate prin Programul Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013 prin care se stabilește lista cheltuielilor eligibile pe fiecare axă prioritară a POS Mediu.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POS “Mediu”, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli prevăzute în ordinul mai sus menționat, cu modificările și completările ulterioare, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie incluse în Cererea de finanțare/Studiul de Fezabilitate aprobat.

F. Mecanismul de rambursare al cheltuielilor eligibile

Baza legală:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea proiectelor din Instrumente Structurale funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor eligibile efectuate de către beneficiar. Obligațiile beneficiarului și ale AM referitor la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

Rambursarea cheltuielilor eligibile se realizează numai după efectuarea plăților de Beneficiar către executanții de lucrări/furnizorii de bunuri/prestatorii de servicii. În scopul rambursării cheltuielilor eligibile, în funcție de previziunile fluxurilor de numerar lunare, Beneficiarul va întocmi și transmite la Organismul Intermediar Cereri de Rambursare, însoțite de facturi, ordine de plată, rapoarte tehnice și alte documente justificative. Cheltuielile eligibile vor fi rambursate doar dacă Beneficiarul respectă prevederile legislației naționale și comunitare, cele din contractul de finanțare, inclusiv Cererea de Finanțare și îndeplinește condițiile privind organizarea evidenței contabile.

După efectuarea de către OI și AM a verificărilor administrative, tehnice și financiare ale Dosarului Cererii de Rambursare (Cerere de Rambursare și documente suport), AM va autoriza și efectua plățile prin transfer în contul Beneficiarului, corespunzător sumei aferente cheltuielilor eligibile.

G. Nereguli

Baza legală:

- O.G. nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare

- H.G. nr. 1306/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a O.G. nr. 79/2003

În cazul constatării unor nereguli, atât pe parcursul implementării proiectului, cât și ulterior finalizării acestuia, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și eventualele majorări de întârziere, dobânzi, costuri bancare etc.

În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării.

Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate se realizează conform prevederilor O.G. nr. 79/2003, cu modificările și completările ulterioare.

H. Publicitate

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea tuturor măsurilor de informare și publicitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă, conform indicațiilor tehnice din Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumentele Structurale în România 2007-2013.

I. Arhivare

Beneficiarul poartă întreaga responsabilitate pentru stabilirea și menținerea unui sistem propriu de evidență, îndosariere și arhivare, care să permită controlul/auditul proiectului pe durata de implementare a acestuia și timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial Mediu, pentru perioada 2007-2013. Beneficiarul va răspunde pentru obținerea documentelor premergătoare autorizației de construire, pentru obținerea autorizațiilor de construire necesare implementării Proiectului și pentru punerea acestora la dispoziția Constructorilor, precum și pentru plata tuturor costurilor asociate cu orice alte acorduri, autorizații, avize, necesare implementării Proiectului și punerii în aplicare a acestora, inclusiv acoperirea tuturor costurilor aferente.

ANEXE

- Anexa 1 Formularul Cererii de finanțare
 - 1.a) Formular pentru proiectele majore si nemajore de infrastructura – romana
 - 1.b) Formular pentru proiectele majore si nemajore de infrastructura - engleza
- Anexa 2 Listă de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant) (pentru solicitant)
- Anexa 3 Lista cheltuielilor eligibile și regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 3
- Anexa 4 Model declarație de eligibilitate
- Anexa 5 Model declarație de angajament
- Anexa 6 Modelul contractului de finanțare
- Anexa 7 Date de contact Organisme Intermediare
- Anexa 8 Listă verificare Cerere de finanțare

Anexa 1 Formularul Cererii de finanțare

- 1.a) Formular pentru proiectele majore si nemajore de infrastructura – romana
- 1.b) *Formular pentru proiectele majore si nemajore de infrastructura - engleza*

(A se vedea documentele word anexate)

Lista de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant)

În vederea aprobării proiectului, Beneficiarul trebuie să asigure îndeplinirea tuturor criteriilor de natură instituțională, legală și financiară, conform prevederilor din Ghidul Solicitantului. În acest sens, este necesară emiterea următoarelor documente:

ANEXE ATAȘATE CERERII DE FINANȚARE	DA/NU
Pentru constituirea cadrului instituțional	
➤ Contract de delegare valabil, încheiat între beneficiar și operator	
Pentru aprobarea Master Planului	
➤ HCJ/HCL privind aprobarea Master Planului și a listei de investiții	
Pentru aprobarea Studiului de Fezabilitate	
➤ Aviz CTE din cadrul AL/operatorului de termoficare privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului	
➤ HCJ/HCL privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului	
➤ Planul anual de evoluție a tarifelor (conform Analizei Cost-Beneficiu) aprobat de CJ/CL	
Pentru asigurarea cofinanțării proiectului	
➤ HCJ/HCL privind aprobarea cofinanțării proiectului (cheltuieli eligibile și neeligibile)	
➤ Scrisori de intenție de la bănci comerciale/de investiții privind interesul acestora de a cofinanța proiectul, dacă este cazul	
Pentru asigurarea terenurilor aferente investițiilor	
➤ HCJ/HCL-uri privind proprietatea asupra terenurilor și punerea acestora la dispoziția proiectului	
➤ Adeverință prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății	
Pentru constituirea și funcționarea UIP	
➤ HCJ/HCL, respectiv decizie a Consiliului de Administrare al operatorului de termoficare, privind înființarea UIP ca structură distinctă în organigrama CJ/CL, respectiv a operatorului	
➤ CV-urile membrilor UIP	
Alte documente	
Declarație de Angajament a Beneficiarului	
Declarație de Eligibilitate a Beneficiarului	

LISTA CHELTUIELILOR ELIGIBILE

Axa Prioritară 3 – Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare

Categoriile de cheltuieli eligibile acceptate de Autoritatea de Management pentru proiectele derulate prin POS “Mediu” în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului care cuprind cheltuieli efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.

2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială care cuprind cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz;

3. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului care cuprind cheltuieli aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentarea cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale și alți combustibili tehnologici, agent termic, energie electrică, aer comprimat tehnologic și instrumental, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități;

4. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

a) cheltuieli pentru studii de teren care cuprind cheltuieli pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenurilor pe care se amplasează obiectivul de investiție;

b) cheltuieli pentru obținere avize, acorduri, autorizații

(i) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

(ii) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;

(iii) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie sau alte cheltuieli de aceeași natură;

(iv) obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;

(v) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;

(vi) obținerea acordului de mediu;

(vii) obținerea avizului P.S.I.;

(viii) alte avize, acorduri și autorizații, stabilite în condițiile legii și care au legătură cu obiectivul de investiții sau cu lucrările de intervenții;

c) cheltuieli pentru proiectare și inginerie

(i) cheltuieli pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție);

(ii) cheltuieli pentru plata verificării tehnice a proiectării;

(iii) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și

acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic, precum și alte cheltuieli de aceeași natură);

(iv) cheltuieli pentru expertizarea tehnică (pentru lucrări de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate);

d) cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție care cuprind cheltuieli aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire, anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, în legătură cu procedurile de achiziție publică;

e) cheltuieli pentru consultanță

(i) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare sau alte cheltuieli de aceeași natură;

(ii) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractelor de execuție;

f) cheltuieli pentru asistență tehnică

(i) cheltuieli pentru asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tariful proiectantului);

(ii) cheltuieli pentru plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

5. Cheltuieli pentru investiția de bază

a) cheltuieli pentru construcții și instalații care cuprind cheltuieli aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant. Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect;

b) cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice care cuprind cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice și utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;

c) cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;

d) cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport tehnologic. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;

e) cheltuieli pentru dotări care cuprind cheltuieli pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în componența mijloacelor fixe sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;

f) cheltuieli pentru active necorporale care cuprind cheltuieli cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe;

6. Cheltuieli pentru organizare de șantier care cuprind cheltuieli necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții – montaj:

a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

(i) cheltuieli aferente construirii provizorii sau amenajărilor la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces - auto și căi ferate -, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea;

(ii) cheltuieli de desființare de șantier;

b) cheltuieli conexe organizării de șantier care cuprind cheltuieli pentru obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contractele temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat sau alte cheltuieli de aceeași natură;

7. Cheltuieli pentru cote legale:

a) cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții;

b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;

c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;

d) alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii;

8. Cheltuieli diverse și neprevăzute consideră eligibile, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor, ca procent din valoarea totală a cheltuielilor eligibile realizate pentru una sau mai multe dintre următoarele categorii de cheltuieli: amenajare teren, amenajare pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială, asigurarea utilităților necesare obiectivului, proiectare și asistență tehnică, investiția de bază. Valoarea acestor cheltuieli este:

a) în procent de maxim 10%, în cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente;

b) în procent de maxim 20%, în cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale.

Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției în cadrul proiectului, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

9. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar

a) cheltuieli pentru pregătirea personalului de exploatare care cuprind cheltuieli necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor;

b) cheltuieli pentru probe tehnologice și teste care cuprind cheltuieli aferente execuției probelor/incercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor, precum și alte cheltuieli de aceeași natură;

Categoriile de cheltuieli menționate la pct. 1 - 9 din anexa nr. 1 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării activităților privind retehnologizarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea centralelor termoelectrice și a sistemelor de încălzire urbană aferente acestora, în vederea reducerii poluării și creșterii eficienței energetice, cum ar fi:

a) *construcțiile și instalațiile, echipamentele și utilajele tehnologice care conduc la reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă și creșterea eficienței energetice, inclusiv cele destinate înlocuirii unei părți a combustibilului tradițional cu deșeuri combustibile, cu emisii mai puțin poluante;*

b) *lucrările pentru execuția, reabilitarea, extinderea, modernizarea sistemelor de automonitorizare a emisiilor și a procesului de ardere aferent centralelor termoelectrice, echipamentele de laborator, sistemele pentru colectarea și transmiterea datelor privind emisiile de poluanți de la instalațiile mari de ardere;*

c) lucrările pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea facilităților de colectare, transport și depozitare a deșeurilor solide provenite din procesul de ardere;

d) lucrările pentru închiderea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;

e) lucrările pentru construcția, reabilitarea, extinderea rețelelor de transport și distribuție a apei calde și a agentului termic, a punctelor termice, precum și a altor construcții aferente sistemelor de încălzire urbană;

f) echipamentele de detectare a pierderilor;

g) lucrările pentru contorizarea apei calde și a agentului termic în rețeaua publică de termoficare.

h) lucrări pentru construcția/reconstrucția clădirilor și instalațiilor, dotarea/înlocuirea echipamentelor și utilajelor conexe, necesare funcționării investițiilor prevăzute la lit. a).

Activitățile prevăzute la lit. b) - h) sunt eligibile numai dacă sunt realizate în completarea activităților prevăzute la lit. a).

10. Cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente suport cu excepția celor de la punctul 4 din prezenta anexă, care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului;

11. Cheltuieli pentru informare și publicitate:

i) cheltuieli pentru informare și publicitate aferente proiectului;

ii) cheltuieli pentru activitățile de informare și constientizare a publicului;

12. Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect;

13. Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 Euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 3.

Lista bunurilor necesare unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului se va anexa la contractul de finanțare.

14. Cheltuieli cu leasingul, dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Anexa 4

MODEL DECLARAȚIE DE ELIGIBILITATE

Subsemnatul <nume, prenume> în calitate de <funcție / reprezentant legal / împuternicit> al <denumire solicitant>, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, cu prilejul depunerii Cererii de Finanțare pentru proiectul <denumire proiect>, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, declar pe propria răspundere că:

1. proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același tip de activități. În situația în care o astfel de finanțare va fi disponibilă după transmiterea cererii de finanțare sau în timpul implementării proiectului, <denumire solicitant> va informa de urgență Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu și Organismul Intermediar din regiunea <denumire regiune> în termen de 10 zile calendaristice.
2. <denumire solicitant> **nu se află** în nici una din situațiile de mai jos, prevăzute în Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare:
 - este în criza financiară;
 - este în stare de insolvență;
3. infrastructura și terenul pe care se face investiția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data depunerii cererii de finanțare:
 - sunt în domeniul public;
 - sunt libere de orice sarcini, servituti și nu sunt grevate de vreo garanție;
 - nu fac obiectul unor litigii pe rolul instanțelor judecătorești cu privire la situația juridică;
 - nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
4. proiectul pentru care se solicită finanțare respectă și va continua să respecte prevederile naționale și comunitare în următoarele domenii: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, tehnologia informației; achizițiile publice; ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile instrumentelor structurale;
5. proiectul respectă și va continua să respecte prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele <denumire solicitant>.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

MODEL DE CLARAȚIE DE ANGAJAMENT

Subsemnatul *<nume, prenume>* în calitate de *<funcție / reprezentant legal / împuternicit>* al *<denumire solicitant>*, solicitant de finanțare pentru realizarea proiectului *<denumire proiect>*, pentru care am depus prezenta Cerere de Finanțare, cunoscând prevederile art. 292 din Codul Penal cu privire la infracțiunea de fals în declarații, declar pe propria răspundere următoarele:

1. *<denumire solicitant>* va asigura valoarea aferentă cofinanțării, cheltuielilor eligibile (non-funding gap) și costurile altele decât cele eligibile aferente proiectului, în valoare deEURO/RON, reprezentând % din valoarea totală a proiectului;
2. *<denumire solicitant>* își asumă responsabilitatea asigurării fondurilor necesare finanțării integrale a proiectului;
3. *<denumire solicitant>* va menține proprietatea infrastructurii construite/ modernizate/ reabilitate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și va asigura exploatarea și întreținerea în această perioadă;
4. sunt conștient că *<denumire solicitant>* este singurul responsabil din punct de vedere legal și financiar față de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu pentru implementarea proiectului.

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele *<denumire solicitant>*.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

A se vedea documentul word anexat.

DATE DE CONTACT ORGANISME INTERMEDIARE

Organism Intermediar/ Regiune	Județe	Date de contact
OI Bacău - Regiunea 1 Nord-Est	Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui	B-dul Ioniță Sandu Sturza, nr. 78, cod 600269; Tel/Fax: 0234-206116 / 0234-515501; e-mail: anca.bostan@posmediu.ro ; laurentia.suru@posmediu.ro
OI Galați – Regiunea 2 Sud-Est	Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea, Tulcea	Str. Portului nr.23, cod 800025; Tel/Fax: 0236-325325/ 0236-325515; e-mail: silvia.buhlea@posmediu.ro , nicoleta.radu@posmediu.ro website: www.posmediu.ro Str. Craiovei nr. 32; Tel/Fax: 0248-211435 / 0248-211433; e-mail: petruta.baron@posmediu.ro mariana.bica@posmediu.ro mirela.marinescu@posmediu.ro bogdan.badea@posmediu.ro http://www.posmediu.ro/pitesti
OI Pitești – Regiunea 3 Sud-Muntenia	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman	Str. Amaradiei 93–95, cod 200170 Tel/Fax: 0351 – 43 16 43, 0351 – 44 22 84 e-mail: denisa.buzatu@mmediu.ro denisa.buzatu@posmediu.ro cristinel.cioroianu@posmediu.ro poscraiova@yahoo.com dan.mitre@posmediu.ro Website: www.posmediu.ro
OI Craiova – Regiunea 4 Sud-Vest	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea	Str. Amurgului nr. 1, cod 300278; Tel: 0758-232663 Fax: 0356-819064; e-mail: anca.colceriu@posmediu.ro anca.colceriu@gmail.com , oiposmtm@yahoo.com , Website: www.posmediu.ro www.posmediutm.ro Str. Minerilor nr.47, cod 400409; Tel/Fax: 0264-418714 e-mail: marius.baican@mmediu.ro ; codruta.simule@posmediu.ro ; traian.todut@posmediu.ro ; Website: www.posmediu.ro
OI Timișoara – Regiunea 5 Vest	Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș	Str. Cristian Nr. 21, Cod 550073; Tel/Fax: 0269-211512; e-mail: Georgeta.Gaina@posmediu.ro ; Carmen.Gavrila@posmediu.ro Website: www.posmediu.ro
OI Cluj-Napoca – Regiunea 6 Nord-Vest	Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu-Mare, Maramureș	Aleea Lacul Morii Nr.1 Sector 6 , Bucuresti ; Tel/Fax: 021-315 7718, Tel:021-3157717 e-mail: diana.culcer@posmediu.ro ; luminita.neagoe@posmediu.ro ; simona.marin@posmediu.ro ; instrumentestructurale_arpm@yahoo.com
OI Sibiu – Regiunea 7 Centru	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu	
OI București - Regiunea 8 București-Ilfov	București, Ilfov	

Titlul proiectului:
 Numărul de înregistrare:
 Solicitant:

ADMISIBILITATE	CRITERIU	DA/NU
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este redactată într-un exemplar (in format de hârtie sau electronic)?	
	Este scrisoarea de aprobare și înaintare a cererii de finanțare, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru acuratețea informațiilor, semnată de reprezentantul legal al beneficiarului și al operatorului?	
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este numerotată?	
	Cererea de finanțare este prezentată în format tipărit (nu scrisă de mână)?	
	Cererea de finanțare (inclusiv anexele) este scrisă în limba engleză sau română după caz?	
	Cererea de finanțare respectă formatul standard din Ghidul Solicitantului (GS)?	
	Cererea de finanțare are toate capitolele completate?	
	Cererea de finanțare include toate anexele (conform instrucțiunilor specifice din Ghidul Solicitantului)?	

ELIGIBILITATE	CRITERIU	DA/NU
	Eligibilitatea solicitantului	
	Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu?	
	Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului?	
	Solicitantul (autoritatea publică – Consiliul Județean și/sau Consiliul Local) deține integral proprietatea asupra infrastructurii de termoficare?	
	S-a făcut dovada existenței unui contract valabil de delegare a serviciilor de termoficare, încheiat între autoritatea publică locală și operator, în conformitate cu prevederile legale?	
	Selecția operatorului local al serviciilor de termoficare este realizată prin achiziție publică (documente justificative solicitate de AM), iar operatorul este licențiat potrivit prevederilor legislației în vigoare?	
	Operatorul serviciilor de termoficare este și producătorul, transportatorul și distribuitorul agentului termic pentru populație?	
	Sunt anexate documentele privind Unitatea de Implementare a Proiectului (decizia de înființare, CV-urile membrilor UIP)?	
	Există dovezi privind asigurarea surselor și mecanismului de cofinanțare a proiectului (scrisori de intenție de la bănci comerciale privind interesul de a cofinanța proiectul, hotărâri ale CL/CJ din care să reiasă mecanismul de cofinanțare aferent bugetelor locale)?	
	Eligibilitatea proiectului	
	- Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu?	
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015?	
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)?	
	- Investițiile propuse sunt conforme cu strategia locală de încălzire?	
	- Aria de acoperire a proiectului este la nivel de municipalitate?	
- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale5)?		
- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice?		
- Este descrisă în propunerea de proiect legătura acestuia cu alte proiecte finanțate din fonduri comunitare sau naționale?		
- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor ?		
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului?		

Politicile europene/temele orizontale reprezintă priorități/politici acceptate de toate Statele Membre ale Uniunii Europene și trebuie să se reflecte în toate inițiativele comunitare. Acestea includ: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător; tehnologia informației; achizițiile publice.

EVALUARE	criterii	Pct. maxim	Pct. minim	Pct. acordat	Aspecte de considerat în evaluare/ Observații și justificări
	A - RELEVANȚĂ	10	6		
	A1 – Contribuția la obiectivele POS Mediu	4	2		
	Contribuția la obiectivele POS Mediu				Proiectul contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multor obiective ale POS Mediu?
	Îmbunătățirea condițiilor de mediu				Proiectul are un impact semnificativ asupra ameliorării condițiilor de mediu?
	A2 – Contribuția la conformarea cu legislația și directivele europene	3	2		
	Cadrul legal				<ul style="list-style-type: none"> • Este descris suficient cadrul legislativ? • Se fac corelări clare între acest cadru legislativ și obiectivele proiectului?
	Conformitatea cu directivele, regulamentele și documentele strategice relevante				<ul style="list-style-type: none"> • Se face referire în proiect la modul în care prevederile directivei relevante și planurile de implementare sunt luate în considerare? • Se asigură conformarea cu prevederile directivei, regulamentele și documentele strategice relevante?
	Nivelul de conformare în prezent				Sunt prezentate suficiente informații privind gradul de conformare în prezent a serviciilor vizate de proiect cu standardele de calitate și contribuția proiectului la asigurarea conformității?
	Lista de investiții prioritare				Este prezentată o listă cu investiții prioritare care să asigure conformarea cu prevederile legislative și care se încadrează în planurile locale de dezvoltare?
A3 – Impactul proiectului	3	2			
Aria de proiect				Sunt clar definite aria de acoperire a proiectului și dimensiunea proiectului ?	
Beneficiarul				Sunt prezentate suficiente informații privind populația echivalentă beneficiară a proiectului (populație totală și pe categorii de populație)?	

Evaluarea impactului				<ul style="list-style-type: none"> • Date cu privire la situația curentă și viitoare Sunt prezentate suficiente informații privind situația curentă și previziunile/tendențele de dezvoltare în viitorii ani? • Dimensionarea investițiilor propuse Este evaluată clar nevoia de investiții în termeni de capacitate, extinderi și reabilitări, îmbunătățiri ale sistemului de operare existent?
Puncte tari:				
Puncte slabe:				
Punctaj total pentru relevanța proiectului:				
B - MATURITATE	10	6		
B1 – Aspecte tehnice	4	2		
Standarde și sustenabilitate				<ul style="list-style-type: none"> • Sunt identificate în mod clar măsurile propuse în conformitate cu standardele prevăzute de directivele relevante? • A fost luată în considerare sustenabilitatea fiecărei măsuri propuse?
Fezabilitate tehnică				Propunerea de proiect este clară, coerentă, realistă și fezabilă (cu referire la operațiunile propuse, termenele de realizare)?
Rezultate așteptate				<ul style="list-style-type: none"> • Sunt prezentate în mod clar rezultatele proiectului? • Sunt aceste rezultate măsurabile?
Obiective clare				Obiectivele proiectului sunt clare, realizabile și ușor verificabile?
Deficiențe cheie				Există o legătură directă între problemele identificate, obiectivele proiectului, acțiunile propuse și rezultatele estimate?
Justificare				Este justificat proiectul prin prisma deficiențelor și necesităților identificate?
Cuantificarea măsurilor propuse				Operațiunile propuse pentru finanțare sunt clar descrise și cuantificate?
Precizarea resurselor tehnice				Sunt indicate resursele tehnice folosite pentru implementarea

				proiectului?
Eficiența proiectului				Este proiectul eficient?
B2 – Aspecte financiare	3	2		
Viabilitatea economică				Este proiectul viabil din punct de vedere economic?
Prezentarea resurselor financiare				Sunt indicate resursele financiare folosite pentru implementarea proiectului?
Mecanismul de finanțare				Este identificat un mecanism de finanțare în care se face diferența între fondurile proprii ale aplicantului și sursele de cofinanțare?
Propunerea de buget				<ul style="list-style-type: none"> • Propunerea de buget corespunde operațiunilor descrise în partea tehnică? • Bugetul proiectului este defalcat pe categorii de cheltuieli, transparent și coerent?
Analiza financiară				<p>Sunt utilizate valorile recomandate în analiza economico-financiară?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perioada de referință 30 de ani - Rata financiară de actualizare 5% - Rata socială de actualizare 5,5 % - Nivelul de suportabilitate al serviciilor (să nu depășească 4% din venitul celor mai sărace 10% din gospodării)
Principiul poluatorul plătește				Se respectă principiul „Poluatorul plătește”?
Descrierea sistemului de tarifyare				Este descris sistemul de tarifyare?
Analiza senzitivității				Este prezentată o analiză de senzitivitate?
Analiza riscului				Este prezentată o analiză de risc?
B3 – Mecanismul de implementare a proiectului	3	2		
Aspecte instituționale				Au fost suficient prezentate aspectele instituționale aferente implementării proiectului?
Planificarea activităților				<ul style="list-style-type: none"> • Există o planificare a activităților propuse? • Este această planificare realistă?
Descrierea potențialelor dificultăți				Potențialele dificultăți în implementarea proiectului sunt identificate și sunt propuse

		măsuri de reducere sau eliminarea a riscurilor?
	Puncte tari: Puncte slabe: Punctaj total pentru maturitatea proiectului:	

Proiectul este admis?	DA	NU
Comentarii:		